

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
מגדולי ישראל,
על מדות טובות
שצביאות
לאהבת הזולת,
הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

איש לרעהו

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש ד אלול תשע"א שבת - ירושלים 6:27 תל-אביב 6:42 חיפה 6:34 מוצ"ש - ירושלים 7:39 תל-אביב 7:41 חיפה 7:41 ר"ת 8:18

פרשת שופטים

איסור שוחד

**להיות נקי מכל נגיעה של שוחד
בבואו לחרוץ דין על זולתו!**

נלמד מהפסוק: "ולא תקח שוחד כי השוחד יעור עיני חכמים" (פרק טז-יט)

וכתב רש"י: "משקיבל שוחד ממנו אי אפשר שלא יטה את לבבו אצלו להפך בזכותו". ובגמרא (כתובות קה): מביאים חז"ל מספר דוגמאות כיצד נזהרו חז"ל מכל נגיעה של שוחד, אף שוחד דברים.

על לאו ד'לא תקח שוחד" כתב הרמב"ם (פרק כ"ג מסנהדרין ה' א"ב): "לא תקח שוחד אין צריך לומר לעות את הדין אלא אפילו לזכות את הזכאי ולחייב את החייב אסור ועובר בלא תעשה, והרי הוא בכלל ארור לוקח שוחד. וחייב להחזיר השוחד כשיתבעו הנותן. וכשם שהלוקח עובר בלא תעשה כך הנותן שנאמר "ולפני עור לא תתן מכשול".

כיוצא בזה ביאר החינוך (מצוה כג) בשורש המצוה: שנאסר עלינו ליקח השוחד אפילו לדון את הדין לאמתו, כדי להסיר מבינינו ההרגל הרע, פן נבוא מתוך כך לדון בשוחד דיני שקר, ודבר ברור הוא.

ואמרו חז"ל במדרש (תנחומא): כיון שנותן הדיין את לבו על השוחד נעשה עיור בדין ואינו יכול לדון אותו באמת. אמר רבי אליעזר הרי הוא אומר: "הנה נשיאי ישראל איש לזרועו היו בך למען שפך דם" (יחזקאל כב) שהיו פושטין זרועותיהן תחת כנפי בגדיהם ונוטלין את השוחד.

על ההפסד הנובע מקבלת שוחד כתב המאירי (בחיבור התשובה מ"א פ"ד) את הדברים הבאים: המקבל שוחד הוא אחד מהדברים המעכבים את התשובה, מפני שאי אפשר לעשות עליו תשובה גמורה, כי עון קבלת שוחד קל בעיניו ולכן לא ירגיש שעליו לשוב ממנו. כמו שהעידו חז"ל שטבע הנשחד נמשך מאוד מאוד אחר טבע המשחיד ונכנסת אהבה ביניהם. וגדר האהבה ויסוד ענינה הוא שווי הרצון וקירוב הדעת, ומכיוון שקבלת השוחד גוף העבירה, יהיה קל מאד בעיניו, כמעט שלא ידמה לחטא בהיותו מהפך בזכות האחד, כי טבעו יביאהו להפך בזכותו, וידמה לו שזהו האמת, ואינו חושב בעצמו היותו עוזר לשקר, מפני שכל טענותיו של זה שנתן לו השוחד יהיו בעיניו אמיתיות ולא יראה בלבבו לזה, שום חיוב. וממילא לא יתעורר לשוב מזה העוון.

"הרגשתי שהוא רוצה לשחד אותי..."

סיפר הגר"ש שבדרון זצ"ל ששמע מהגאון רבי פנחס אפשטיין זצ"ל מעשה שאירע אצל הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל: פעם שלח לו אחד הנגידים מבני קהילתו כמשלוח מנות בפורים, סכום כפול ומשולש מכפי שנהג לשלוח תמיד, והיה הדבר לפלא בעיניו. מיד גמר בדעתו להחזיר לו את הסכום הנוסף.

מספר ימים אחר פורים בא הנגיד לרבי שלמה וביקשו שיעניק לו הכשר על משקה מסויים שהביא עמו מחו"ל. רבי שלמה נמנע מלהשיב על אתר, וביקש מהנגיד שהות של כמה ימים. משיצא הנגיד, קרא מיד למשמשו ואמר לו כי חושש שיש בעיה מסויימת בכשרות המשקה ועליו לצאת ולבדוק את הענין היטב, ואכן כשחזר השליח אישר שיש חשש בכשרות.

כל הסוחרים ששמעו זאת תמהו: הלא הרב במקום פלוני מתיר, וכיצד זה הוא אוסר? ענה להם רבי שלמה כי בירור העלה שנמצא חשש כשרות במשקה ולכן אוסר. הוא גם שלח מברק לרב אותה העיר שיבדוק פעם נוספת את הענין. ואכן בדק ומצא אף הוא חשש רציני שממבט ראשון לא היה ניתן לגלותו. התפלא הרב ההוא מאוד מרבי שלמה עד ששאלו: מנין ידע על כך, וכי נביא הוא?...

השיב לו רבי שלמה: לא נביא אני ולא בן נביא, אלא חכם עדיף מנביא. כי אותו נגיד, סוכן משקאות, היה נוהג לשלוח לי כמשלוח מנות סכום מסויים. והנה השנה הכפיל ואף שילש את הסכום, ומזה הרגשתי שהוא רוצה לשחד אותי. וכאשר בא אלי מספר ימים אחרי פורים לבקש הכשר על המשקה, מיד עלה במוחי חשש לכשרותו, שכן אם היה כשר בלי פקפוק, לשם מה ביקש הלה - שבקי היטב בייצור המשקה - לשחדני. וזו הייתה הסיבה ששלחתי שליח כדי לברר היטב מה נמצא במשקה, עד שגילה את הבעיה...

שאל אביך ויגדך

עלון השבוע מוקדש לעילוי נשמת

ר' אהרן צבי בן ר' שמחה ז"ל

נלב"ע כו מנחם אב

ת . נ . צ . ב . ה .

להאמין שהוראת חכמי התורה הם אמת לאמיתה ולעשות כהוראתם!

נלמד מהפסוק: "על פי התורה אשר יורוך... תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" (פרק יז"א)

וכתב רש"י (מהספרי): אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין. וכל שכן כשאומר לך על ימין ימין ועל שמאל שמאל. והחינוך (מצוה תצו) כתב: "ובכל דור ודור גם כן שנשמע אל החכמים הנמצאים שקיבלו דבריהם (של החכמים הקדמונים) ושתו מים מספריהם, ויגעו כמה יגיעות בימים ובלילות להבין עומק מליהם ופליאות דעותיהם. ועם ההסכמה הזאת, נכוון אל דרך האמת בידיעת התורה. וזולת זה, אם נתפתה אחר מחשבותינו ועניות דעתינו - לא נצלח לכל. ועל דרך האמת והשבח הגדול בזאת המצוה, אמרו חז"ל לא תסור מן הדבר וגו' אפילו יאמרו לך על ימין שהוא שמאל - לא תסור ממצותם.

האם האמונה שהאמינה השונמית בנביא החייתה את בנה?

כלל ידוע הוא בספה"ק, כי האמונה שמאמין אדם בכוחם ובקדושתם של חכמי התורה, יש בה באמונה זו כדי למשוך אליו את ההצלחה והישועה בכל מה שצריך.

וכפי שהבאנו בספרנו "איש לרעהו" (שמות עמ' קצ"א) את ביאורו של הגאון רבי מאיר שמחה מדינסק זצ"ל (בספרו משך חכמה) בפסוקים (מלכים ב'פד) המתארים כיצד החיה אלישע את בן השונמית, שכל עיקר תחית המת שהחיה אלישע לא היה זאת אלא בזכות אמונתה התמימה בנביא. לכן, על ידי גחזי שלא האמינה בו, משום שידעה כדרשת חז"ל (ברכות י'): "הוא קודש ואין משרתיו קודש", לא יכל להחיות הנער. אבל אלישע שהאמינה בו, הוא החיה את הנער.

ותמה הגאון רבי משה מרדכי שולזינגר זצ"ל (בספרו משמר הלוי) על ביאורו של המשך חכמה: הכיצד כתב שעיקר תחית המת היה באמונתה התמימה בנביא, ובשביל האמונה שהצדיק יחיה את בנה, והרי בגמרא (ברכות י'): מפורש לא כן. שכן מובא שם על חזקיהו המלך שהתפלל להצלתו מחוליו בלשון זו: "רבונו של עולם, ומה שונמית, שלא עשתה אלא קיר אחת קטנה, החיתה את בנה, אבי אבא שחיפה את ההיכל כולו בכסף ובוזהב על אחת כמה וכמה". הרי מפורש שתחית הבן היתה בזכות שעשתה עליית קיר לאלישע ולא בגלל האמונה שהאמינה בו?!

ונראה ליישב בפשטות, שבאמת נדרשו ב' גורמים של זכות לחבור יחדיו כדי להחיות את בנה של השונמית: א) הזכות הבסיסית של השונמית במה שהיתה משענת לנביא במעון ובמזונות, ואילו לא זכות זו לא היה די באמונת השונמית בנביא שימלא בקשתה [דאטו כל מי שמאמין בנביא יוכל להחיות קרוביו?]

ב) זכות האמונה החזקה של השונמית בנביא שיחיה את בנה, היא שנתנה לו את הכח להחיות את בנה [שהיתה זכאית לכך מהיותה משענת לנביא]. ואמנם אם היתה מתאמצת באופן אחר להחיות את בנה כגון שהיתה קורעת שחקים בתפלותיה, יתכן בהחלט שגם זה היה מועיל לחבור לזכותה הבסיסית, כדי להחיות את בנה.

מענה מובן יפה ביאורו של המשך חכמה ולא קשה מתפלתו של חזקיהו, שהרי, כאמור, בכל מקרה נדרשה השונמית לזכותה הבסיסית [שהיתה משענת לנביא] כדי להחיות את בנה, וכל השאלה היתה רק בכח מי תתבצע החיאת הבן בפועל. אלישע סבר בתחילה שדי בזכות זו הבסיסית של השונמית כדי להחיות את בנה ולכן אמר לגחזי "ישמת משענתי על פני הנער" [זכות שהיתה משענת לנביא במעון ובמזונות], אך נתברר שאין די בזכות זו, אלא נדרשת גם אמונה חזקה של השונמית בנביא, ורק בתוספת זכות אמונה זו, החיה אלישע את בנה, ויפה הוכיח מכאן המשך חכמה שעיקר תחית המת היתה באמונה התמימה בנביא שיחיה את בנה.

ואמנם עם זאת לא קשה מתפלתו של חזקיהו, שכן הוא סבר שכשם שזכות האמונה התמימה של השונמית בנביא, הועילה לחבור לזכותה הבסיסית שהיתה משענת לנביא, כדי להחיות את בנה, הוא הדין לתפלה כזו - כפי שהתפלל חזקיהו - תועיל לחבור לזכות הבסיסית של זקינו שהיא אף גדולה יותר מזכותה של השונמית "שלא עשתה אלא קיר אחת קטנה", ואילו הוא "חיפה את ההיכל כולו בכסף ובוזהב", אל אחת כמה וכמה שתועיל זכות זו [עם התפלה עצמה], כדי להצילו ממיתה.

עפ"י התורה אשר יורוך...

פעם ניגש אדם פלוני לכ"ק האדמו"ר רבי אברהם מסלונים זצ"ל (בעל "בית אברהם") וסח בפניו כי מתנהג הוא בחסידות אף על פי שאין לו רב ומורה דרך, שכן קורא הוא בספרי צדיקים מכל הבא ליד, ומתוכם לומד הנהגות טובות ודרכים בעבודת הבורא ושואף לקיים את הכל, ואם כן, אינו זקוק לרב.

נענה הרבי ואמר לו: אמשול לך משל, למה הדבר דומה? לאדם ששמע כי בבית מרקחת נמצאים תרופות לכל החולאים שבעולם, ויאמר לנפשו: מה לי לדרוש ברופאים, אקח לעצמי מכל התרופות כולן, וככה אתרפא מכל מחלה...

ואולם טעות גדולה טועה האיש, כי הנזקק לתרופות בלא הדרכה מסכנ את עצמו, שהרי יש תרופה המועילה למחלה אחת ובו בזמן גורמת למחלה אחרת. יש מועילה לאבר אחד ומזיקה לאבר שני. רק הרופא המומחה, הבקי במצב האיש החולה ובטיב התרופה, מסוגל להנחותו בדרך ישרה לשמור גופו.

"**כך** גם בעניני רפואת הנפש" - הפטיר הרבי - "אדם הנזקק לתרופות בלא רב, הנוטל מעצמו מתוך הסמים הערוכים בספרי צדיקים, קרוב להפסד משכר..."

ממענה"נ - אבות

להאמין בדברי חז"ל כפשוטם...

מעשה ביהודי אחד שהיה חולה וסבל מחומצות בקיבה, והרופאים אמרו שאסור לו לאכול דבר שנשתהה אחר הבישול. שאל הלה את החפץ חיים האם הוא רשאי לאכול חמין בשבת, שכן לפי דברי הרופאים הרי זה יכול להזיק לו.

השיב לו החפץ חיים: "כאשר אדם אוכל לכבוד שבת הרי "שבת היא מלזעוק" ולא יהיה לו שום נזק!" ואולם היהודי הלז עדיין לא נחה דעתו וחזר ושאל: "רבי! אולי זה יזיק לי?" אמר לו החפץ חיים: "אם כן שאתה חושש כל כך, צריך אתה לעשות את מה שהרופאים אומרים לך!"

והוסיף הח"ח לפרש דבריו: אם אתה מקבל את דברי חז"ל כפשוטם ומאמין בדבריהם באמונה מוחלטת, אזי אין ספק שלא יגיע אליך כל היזק, אבל אם אתה מפקפק בלבך, הרי השבת לא תגן עליך, ואתה חייב לעשות מה שהרופאים אומרים לך.

שלמי תורה

אמונה תמימה...

זוג הורים התדפק על דלתו של הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל. פניהם הביעו דאגה רבה מאד והם שואלים את ראש הישיבה: בתנו התארסה לאחד מבחורי הישיבה ורק עתה נודע לנו כי הוא חולה בשחפת (מחלה קשה ומסוכנת) האם לבטל את השידוך?

השיב להם רבי עזרא: איני יכול להשיב לכם על השאלה, אבל רוצה אני שתלכו לראות את הגאון רבי איסר זלמן מלצר, שהיתה לו אותה בעיה והוא עתה ב"ה אדם זקן.

הבינו ההורים וקיבלו בדומיה ובתמימות את המלצתו. הזוג בא בברית הנישואין והיתה לבעל אירכות ימים רגילה לחלוטין.

המורה

לנהוג בשפלות ובענוה עם הזולת ולא בהתנשאות וגאווה!

נלמד מהפסוק: "בלבתי רום לבבו מאחיו" (פרק יז"ב).

וכתב רבינו יונה ז"ל (בשערי תשובה שער ג'לד): הוזהרנו בזה, להסיר מנפשינו מדת הגאווה ושלא יתגאה הגדול על הקטן, ואפילו המלך לא ירום לבבו מאחיו, וכי ישתרר עליהם גם השתרר בהנהגותיו. אך היה יהיה שפל רוח. והגאווה מן העבירות החמורות המאבדות וממלכות הנפש שנאמר (משלי טז"ה) "תועבת ה' כל גבה לב" והרמב"ן ז"ל כתב: נרמז מכאן איסור הגיאות, כי הכתוב ימנע המלך מגאווה ורוממות הלב, וכל שכן האחרים שאין ראויים לכך, כי בראוי להתרומם ולהתגדל יזהירו להיות לבבו שפל מכל אחיו הקטנים ממנו, כי הגאווה מגונה ונמאסת אצל האלוקים אפילו במלך. עכ"ל.

ראוי השפל והעניו שתשרה עליו שכונה

מסופר בגמרא (סנהדרין יא.): פעם אחת היו החכמים מסובים בעליה שביבנה וניתנה עליהם בת קול מן השמים: "יש כאן אחד שראוי שתשרה עליו שכונה אלא שאין דורו זכאי לכך ונתנו חכמים את עיניהם בשמואל הקטן כאחד שראוי להשראת השכינה. וכשמת אמרו עליו "הי חסיד הי עניו תלמידו של הלל".

ולכאורה, אם הוא היה אדם כה גדול, מדוע נקרא שמואל הקטן? אלא משום שעם כל גדלותו היה מקטין עצמו ועד כדי כך בלט בענותנותו, שנעשה חלק בלתי נפרד משמו. זוהי הסיבה שראוי שתשרה עליו שכונה. וכדאיתא בגמרא (נדרים לח.) "אין הקב"ה משרה שכונתו אלא על גיבור... ועניו". ואמרו חז"ל (תמיד לב): כל העוסק בתורה בלילה שכונה כנגדו שנאמר "קומי רוני בלילה"...

ויש להבין: מה מעלה מיוחדת יש בעוסק בתורה בלילה יותר משאר שעות היממה? וביאר המשך חכמה (פרשת ויקרא) "דהכוונה של לימוד בלילה, הוא שלומד בעת אפל, לא לכבוד רק בסתר, בצינעא, בעת הדחק".

לעומת זאת על בעל גאווה דורשים חז"ל "אין אני והוא יכולים לדור בעולם" כנאמר "גבה עינים ורחב לב אותו לא אוכל" והיינו שאין השכינה יכולה לשרות על בעל גאווה.

הגאווה שבאדם מסריחה יותר מן הנבילה

מובא בספר קב הישר (פרק ז): מעשה בחסיד אחד שהלך בדרך, ונזדמן שהלך עמו אליהו הנביא זכור לטוב. פגעו שניהם בנבילה אחת שהיתה מושלכת באמצע הדרך, והיתה הנבילה מסרחת סרחון גדול, עד שהניח החסיד ידו לחוטמו מפני גודל הסרחון, ואולם אליהו הנביא אף שהלך קרוב לנבילה לא חש כלל.

והנה עוד הם הולכים, הבחינו באדם אחד ההולך לקראתם והליכתו היתה בגאווה, והיה מתפאר ומתיהר. והיה עוד בטרם יקרב אליהם, הזדרז אליהו הנביא והניח ידו בחוטמו. תמה החסיד ושאל: מדוע כאשר עברו על יד הנבילה לא חש אדוני להניח ידו על חוטמו?

השיב לו אליהו הנביא: אדם גאותן זה הסריח יותר מן הנבילה, כי נבלה כיוון שאדם נוגע בה, טמא הוא רק עד הערב, אבל הנוגע בזה האדם, מקבל ממנו טומאות חמורות!"

העיד אחד מגדולי המשגיחים כי הגאון רבי יעקב ישראל קנייבסקי - הסטייפלער זצ"ל אמר לו כי חובה על כל אב בישראל ללמוד כמה דקות מוסר, מדי יום, עם ילדיו הקטנים כדי לחנכם ליראת שמים ולמדות טובות.

והוסיף הסטייפלער כי "אם ילמדו מוסר יהיה להם בן ירא שמים, אך אם לא... וכאן הרים הסטייפלער ידו והניפה בצורה מאיימת... "חשבת" - מציין המשגיח - "מי יודע מה הוא מתכוון לומר, מה ייצא מילד שאינו לומד מוסר... ואז הוסיף הסטייפלער ואמר: "אם לא ילמד מוסר ייצא ממנו ילד עם גאווה! ויליד כזה אין הרבה סיכויים להיות גדול בתורה... אוי! הגאווה, הגאווה!" נאנח הסטייפלער.

הבורח מן הכבוד

אירע לא אחת שכאשר הוזמן הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן זצ"ל (תלמיד הח"ח) לסדר חופה וקידושין למקורביו או לבן משפחתו, וכשהגיע למקום החופה הבחין בראש ישיבה או רב חשוב, מיד הודיע נחרצות כי יש לכבד את הרב ההוא, וכי הוא לא ראוי לסדר קידושין במקום שנמצא רב כה חשוב. רק לאחר מאמצים ושכנועים רבים, כשבעלי השמחה מוצאים אמתלאות שונות למה דוקא הוא צריך לסדר את הקידושין, היה מסכים לקבל את הכיבוד.

פעם בדרכו לשמחת נישואין ביקש לפתע ממלוהו: "אם לא איכפת לך, הבה נכנס כאן לבית הכנסת הסמוך לאולם ונלמד מעט". תמה המלוה: והרי החופה עומדת להתחיל בכל רגע ואנו נאחר! "אני יודע" - אמר רבי מרדכי - "אבל בכל זאת, אם לא איכפת לך כמובן..."

נכנסו השנים לבית הכנסת ולמדו במשך כחצי שעה, וכצפוי הגיעו לאולם לאחר החופה. בדרכם חזרה, שאל המלוה את רבי מרדכי: ילמדנו רבינו, והרי הרב ידע מתי החופה אמורה להתקיים, ומדוע רצה ללמוד דוקא באותו זמן?

אמר לו רבי מרדכי: "משהתקרבו לאולם עלה בדעתי כי הנה זו משפחה חשובה וידועה, ולבטח יהיו בשעת החופה נכבדים רבים, וחששתי שמא יגרם לחתן ומשפחתו עגמת נפש, שמפני זקנותי יכבדוני בברכה בחופה, ויהיה זה על חשבון רב אחר שהם חפצים ביקרו..."

הגאון רבי אברהם יצחק טוקר שליט"א שהיה מתפלל עם רבי מרדכי מיד יום ביומו בתפלת ותיקין, היה מכבד את רבי מרדכי בכל ראש חודש בעליה לתורה. יום אחד ביקש ממני רבי מרדכי שאפסיק לכבדו בכיבוד זה. אך רבי אברהם לא ויתר, ושאלו: "ואם אני בכז"י ימשיך לכבדך בעליה?" השיבו רבי מרדכי: "אני אפסיק לבוא!" והבהיר לו את סיבת סירובו הנחרץ: "אני מרגיש שמתחיל להיות לי "יצר הרע" לעליה לתורה בראש חודש..."

יחיד ודורו

סבר וקיבל אף מן הקטן...

זמן קימתו של כ"ק האדמו"ר רבי שלמה מזוועהיל זצ"ל בחצות הליל לערוך "תיקון חצות" היה מסור לו במסורת אבות. פעם נוכח אברך ליטאי בשעת קימתו של הרבי לתיקון חצות, הרהיב הלה עוז להעיר לרבי כי הוא מאחר לקום לתיקון חצות במחצית השעה...

הרבי קרא לנאמן ביתו רבי אליהו רוט זצ"ל וביקש ממנו להקדים להעירו למחרת בכמחצית השעה מוקדם יותר ל"תיקון חצות"...

רבי אליהו שידע כמה מעט ישן הרבי, תמה לעצמו: איך אוכל להרשות להעיר את הרבי חצי שעה מוקדם יותר בגלל הערתו של אברך צעיר ולשנות בגלל כך מסורת שיש לרבי מאבותיו בזמן הקימה לתיקון חצות?! הוא הביע את חששותיו בפני הרבי הכיצד יכול להפריע למעט המנוחה שלו...

אך הרבי לא הגיב על טענותיו אלא ביקש שכאשר יגיע הזמן המוקדם שאמר לו האברך, יזיז מעט את השולחן... והנה הגיעה השעה היעודה. מספר רבי אליהו: "הזזתי את השולחן באופן כזה שגם אני כמעט ולא שמעתי רעש כלל. והנה פקח הרבי את עיניו וקדמני בחיך... הוא קם חיש מהר ממטתו ויותר לא דיבר עמי על כך..."

צדיק יסוד עולם - זוועהיל

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

100% - העמלה הגבוהה בעולם!

הזו, אתה נדבק בקלחת וממהר למלא את הסל שלך בכל טוב. בכל מיני חמוצים, בדגים וסרדינים, בממתקים ובמה לא?

מי שבוודאי עושה פרנסה מהצפיפות הם... הכייסים! סביבת העבודה שלהם דורשת עומס של לפחות ארבעה אנשים על מטר רבוע אחד, ובשוק מחנה יהודה יש שמונה כאלו על מטר.

ר' פנחס (שם בדוי) הסתובב בין הדוכנים. עמוק עמוק בכיס השמאלי של מכנסיו היה מונח הארנק. הארנק עם הדולרים ועם השקלים. אך כאשר ביקש לשלם גילה שהארנק איננו.

לא עזרה הבהלה הראשונית שפוקדת את כל מי שנגנב לו ארנק. אף לא הועילה החרדה המתמשכת. הכייס היה הרחק משם, בטח מחלק אבטיח גדול לחברים שלו במסיבת הפתעה מקוללת שנערכה מכסף גנוב.

ר' פנחס חזר הביתה, בעודו תוהה איזה צעד, שעדיין לא נקט, יכול להשיב לו את הגנבה. היו שם דולרים, אך גם היו שם 1,000 - במזומן.

לפתע הלמה בו המחשבה: רגע; הרי פרטתי עבור א.י. צ'ק! במילים פשוטות: לא גנבו לי אלף גנבו לי צ'ק של אלף - צ'ק שבהחלט ייתכן שעדיין לא נפדה!

שיחת טלפון עם א.י. גרמה לפנייה מהירה לבעל הצ'ק שביטל את ההמר חאה הגנובה, וצייד את א.י. בצ'ק חדש אותו העביר לר' פנחס!

* * *

לא תמיד אנו נוכחים לחיות כמו עיננו בהתממשות הכלל שקבע בורא עולם "אין אדם שומע לי ומפסיד", אך כאן זה "צעק" באופן מוחשי:

ר' אפרים פרט עבור א.י. צ'ק וקיבל כבר בעולם הזה את "העמלה" הכי הגבוהה שתיתכן בעולם: 1,000 על פריסת צ'ק בשווי אלף.

אין בנק בעולם שגובה על עסקה 100% עמלה, רק בבנק של הריבוננו של עולם ניתן להגיע לתשואה כזו גבוהה!...

נשלח ע"י בעל המעשה א.י.

הסדנה בנושא מידות טובות, המונחת ע"י הרב נפתלי וינברג שליט"א, מתחדשת לאחר תקופת בין הזמנים ולקראת הימים הנוראים. מיום שלישי ל' אב ומידי יום שלישי, בשכונת 'שערי חסד' ירושלים, בין השעות 8.30-9.30 בערב. יש לתאם השתתפות בטלפון: 02-5671812

ערב פסח הרחק מאחורינו.

- ועוד יותר הרחק מלפנינו!

בכל זאת, לרובנו לא קשה לשחזר את תחושת ה"לחם עוני" של ערב פסח, כאשר הוצאה רודפת הוצאה...

מיד אחרי חג הפורים התיישב לו א.י. עם דף ועט ומתכנן את ההוצאות הקריבות. למרבה הפלא הרשימה תפחה כמו בצק (והחמיצה את פניו, גם כמו בצק). ודווקא המצות הדקות הללו - שלא מחמיצות - נוטלות חלק בראש...

פסח מתקרב. הוא בדק שוב את היש מול האין, וגילה צ'ק דחוי על סך 1,000. אם משהו יפרוט לו את הצ'ק למזומן, זה יהיה דבר טוב. באותו יום, בכולל, הוא מתעניין אם משהו מכיר באזור חנות צ'ינג' שתפרוט לו את הצ'ק.

לפתע ניגש אליו אברך והושיט לו תמורת הצ'ק את מלוא הסכום במזומן.

* * *

הסערה חברתית סביב "יוקר המחיה" מאפילה מעט על מצבם של אנשים שלא קונים קוטג' אפילו בחמישה שקלים; לא חולמים על דירה במרכז הארץ; לא מתלוננים על מחיר הבנוזין (כי בתחבורה ציבורית זה לא כל כך מורגש) וכמובן שלא קובלים בקשר ל'קממבר' שעולה בגרמניה חמישית מבראך...

המושגים שלהם זה לחם עם חמאה ועגבנייה טרייה. וכשאנשים אלו מגיעים לערב פסח הם נזכרים היטב בשעבוד מצרים (מלבד, האבטיחים והשומים שחולקו שם חינם). רק מי שחווה על בשרו את הדחק הערב - פסחי, יודע איזה ריח יש לשטרות של אלף. חמישה שטרות אדמדמים מדיפי ניחוח האביב...

והנה השטרות בידו!

* * *

שוק מחנה יהודה. גם ביום רגיל השוק הצר צפוף, הבאסטות משני הצדדים בקושי מותרות מקום לעבור. צרחות הסוחרים מחרישות אוזניים, ומי יודע? אולי הכול מתוכנן מראש. כשאתה נתון בתוך הבליחה הדביקה

העלוך השבוע מוקדש לעילוי נשמת

הצדיק ר' יוסף בן דוד ז"ל

נפטר ל' אב

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת אוהב ישראל, אוהב את התורה, איש חסד ומוקיר רבנו

ר' דב בן ר' יעקב הובשטיין ז"ל

נלב"ע ה' אלול תשס"ח

ת. נ. צ. ב. ה.